

Medicinale cannabis bij neuropathische pijn

Andriy Gorbenko, arts-onderzoeker
Centre for Human Drug Research, Leiden
Promovendus bij:

Prof. dr. Geert Jan Groeneveld
CSO/CMO, Centre for Human Drug Research, Leiden
Hoogleraar Klinische Neurofarmacologie, Leids Universitair Medisch Centrum

Cannabis als softdrugs

Eeuwenoud

Opleving in de jaren '60

25% NL bevolking ooit geprobeerd

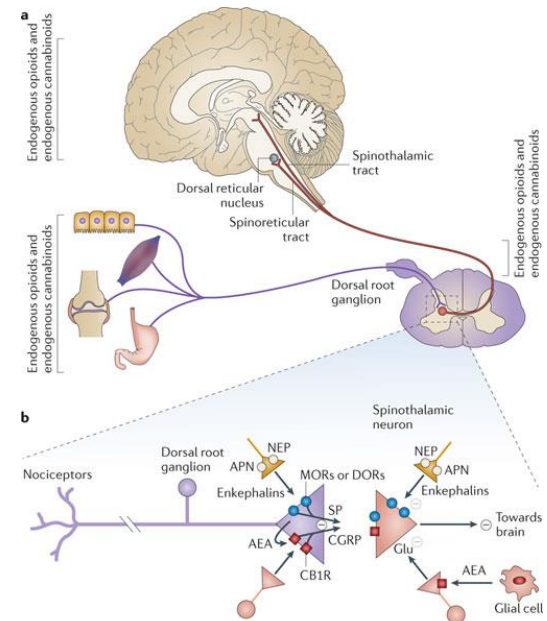
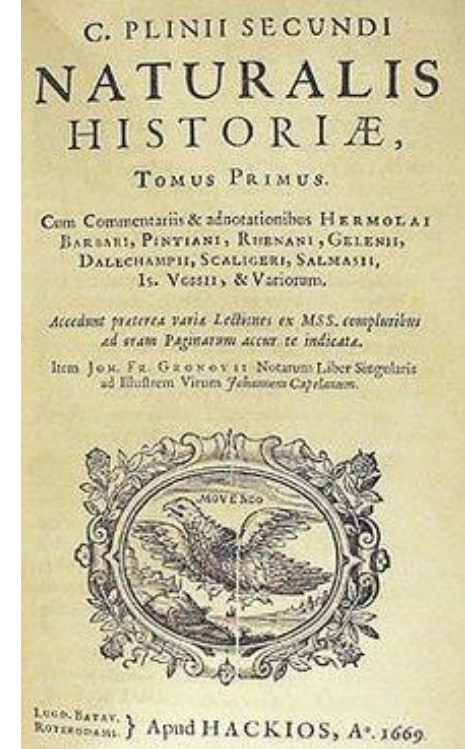
Cannabis als pijnstiller

Plinius de Oudere (79 na Chr.):

- “Een aftreksel van de wortel verlicht de pijn bij hevige krampen in de ledematen en kan jicht genezen”

Sinds 2003 toegestaan om voor te schrijven door artsen

Inmiddels zo'n 50.000 verstrekkingen per jaar

Wat zit er in cannabis?

THC

- Ontspannen, “high” gevoel
- Eetlust, droge mond

Maar ook:

- Angstig, paranoïde, verward
- Hallucinaties, psychose

CBD

- Geen “high” gevoel
- Mogelijk ontspannend/slaapbevorderend
- Te koop bij de drogist
- “Panacee”

...En honderden andere stofjes (terpenen)

CBD en THC per product

Soort	Gehalte dronabinol (THC)	Gehalte cannabidiol (CBD)
Bedrocan [®]	ca. 22%	< 1%
Bedrobinol [®]	ca. 13,5%	< 1%
Bediol [®]	ca. 6,3%	ca. 8%
Bedica [®]	ca. 14%	< 1%
Bedrolite [®]	< 1 %	ca. 9%

Preparaten met medicinale cannabis

Flos - cannabisbloem

- Verdampen, thee zetten

Olie

- THC-olie, CBD-olie, combinatie
- Onder de tong druppelen

Tabletten

Medicinale cannabis altijd op recept!

Cannabis en pijn

Wij weten niet hoe de pijnstilling door cannabis werkt.

THC activeert de CB1 receptor

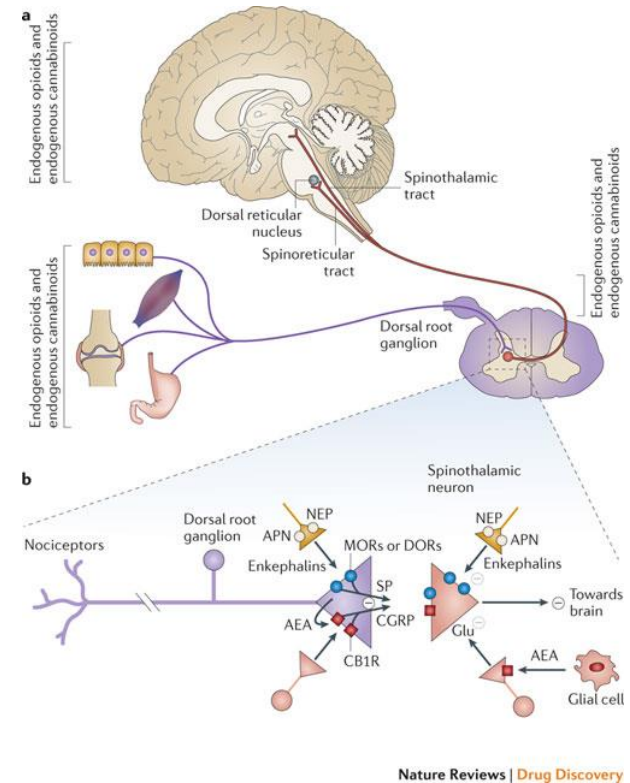
- Zenuwcellen in hersenen, ruggenmerg en daarbuiten

THC activeert de CB2 receptor

- Afweersysteem

THC mogelijk pijnstillend door effecten op signaalgeleiding:

- Vermindert prikkeloverdracht in pijnzenuwen
- Vermindert ontsteking
- Beïnvloedt de emoties, gedachten en herinnering van pijn

Help cannabis tegen pijn?

Behandeling met cannabis (met THC) vermindert neuropathische pijn, MAAR...

- Cochrane review uit 2018: 10 onderzoeken, 1586 patiënten
- Neuropathische pijn door MS, diabetische polyneuropathie, en meer
- CIAP/MGUS?

...Maar helaas in een minderheid van patiënten

- Cannabis werkt bij minder mensen dan bv amitriptyline of pregabaline

Wij weten niet goed, welke patiënten goed reageren op behandeling met medicinale cannabis

Richtlijnen:

- "Pijnlijke Diabetische Neuropathie" van de NVN raadt gebruik medicinale cannabis af
- Canadian Pain Society: raadt medicinale cannabis aan als derdelijns therapie

NL praktijk – voornamelijk derdelijns gebruik

En wat doet CBD?

Helpt voor (aldus drogist.nl):

- Chronische pijnen
- Angsten
- Misselijkheid
- Ontstekingen
- Slaapproblemen
- Acné
- Migraine
- Fibromyalgie
- Stress

Alle bovenstaande zaken: geen wetenschappelijk bewijs!

Onderzoek in dieren, maar niet in mensen.

Krijg je minder bijwerkingen van cannabis met CBD?

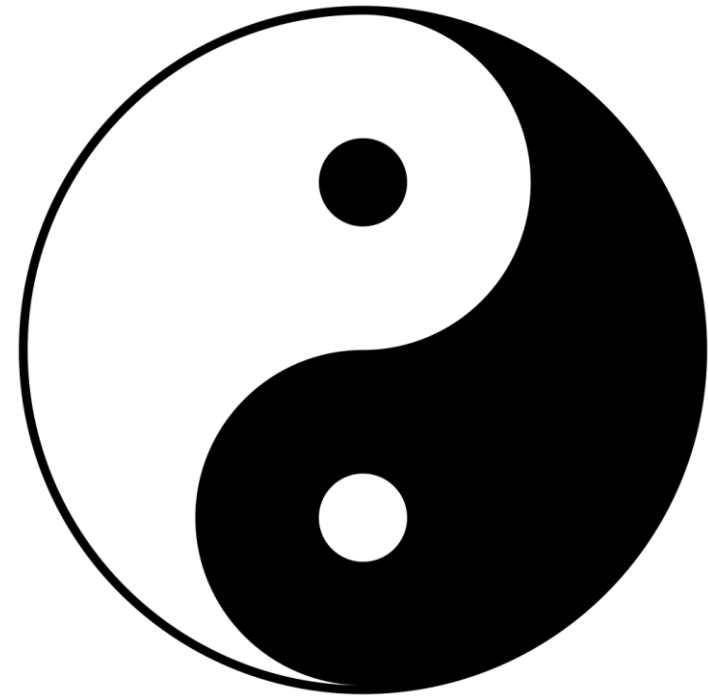
Er wordt beweerd dat cannabis met CBD “beter” is

- CBD beschermt tegen bijwerkingen van THC
- Yin en Yang

Website van bereidingsapotheken

Gebruikers van cannabis met veel CBD:

- Minder geheugen problemen
- Minder psychische klachten

Wij hebben dit getest.

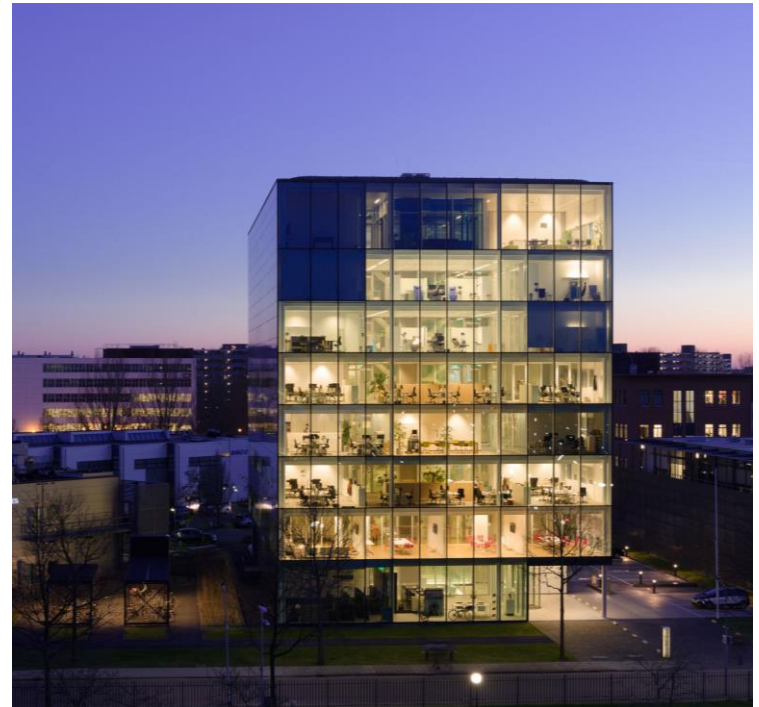
30 gezonde deelnemers 5x een dag op het onderzoekscentrum

Wij geven ze THC tabletten

- Met een beetje, medium of veel CBD

Wij meten

- Cannabis effecten
- Bijwerkingen
- Pijnstilling

Resultaten onderzoek THC+CBD

Hoe meer CBD, hoe meer bijwerkingen

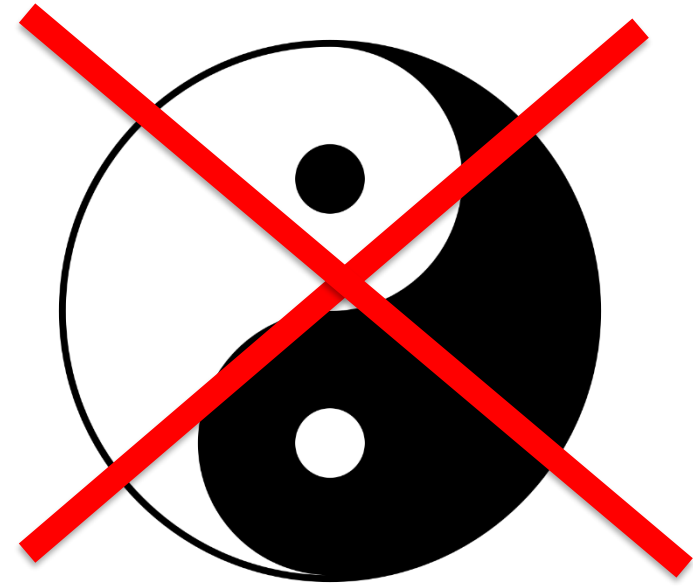
- Aandacht
- Reactievermogen
- Houdingsstabiliteit
- Angst

CBD maakt niet uit voor pijnstilling

CBD vertraagt afbraak van THC in lichaam

- Alsof je meer THC hebt ingenomen

CBD kan ook afbraak andere middelen beïnvloeden

CBD: Baat het niet, dan...

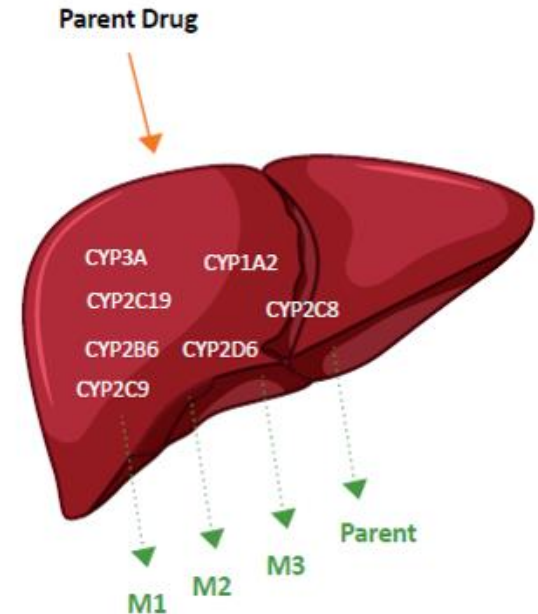
CBD vertraagt afbraak van medicijnen:

- Anti-epileptica (clobazam)
- Ontstekingsremmer (tacrolimus)
- Waarschijnlijk ook veel andere

Daardoor meer bijwerking van medicijnen

- Alsof je meer medicijn hebt ingenomen

Dus baat het niet, dan schaadt het misschien.

Veelgestelde vragen

Is de ene soort medicinale cannabis beter geschikt voor polyneuropathie dan andere soorten?

- Nee, er is geen bewijs, en geen reden om te denken, dat de ene soort beter werkt dan een andere soort (zolang het maar THC bevat)

Wordt cannabis vergoed door de verzekering?

- Nee.

Wat zijn de kosten van medicinale cannabis?

- Gemiddeld zo'n 120e per maand (ex. btw)

Veelgestelde vragen

Mag ik voertuigen besturen onder invloed van medicinale cannabis?

- Nee, cannabis beïnvloedt rijvaardigheid; rijden onder invloed is strafbaar.

Mag ik zomaar cannabis meenemen op vakantie naar het buitenland?

- Nee, cannabis valt onder de Opiumwet; reisverklaring van arts is nodig.

Veelgestelde vragen

Is cannabis van de coffeeshop even goed als de medicinale cannabis van de apotheek?

- Nee. De medicinale cannabis van de apotheek voldoet aan strikte eisen, die niet gelden voor recreatieve cannabis.

Is CBD-olie een goede pijnstiller?

- Nee. Er is nog geen bewijs voor pijnstillende werking van CBD.

Conclusies:

Medicinale cannabis (met THC) helpt tegen neuropathische pijn...

- ...Maar lang niet bij iedereen

Cannabis met meer CBD is niet beter

Geen bewijs dat CBD pijnstillend werkt

CBD kan risico op bijwerkingen van andere medicijnen vergroten

Cannabis toekomst

Begrijpen welke patiënten (het meeste) baat hebben bij behandeling met cannabis

Leveren van wetenschappelijk bewijs

- Gericht behandelen
- Vergoeding door verzekeraars

Onderzoek samen met het LUMC

We zoeken patiënten met pijnlijke neuropathie

In kaart brengen karakteristieken van elke patiënt:

- Diagnose
- Persoonlijkheid (vragenlijsten)
- Slaap, angst, somberheid enz.
- Type pijn (zenuwmetingen)

Behandeling met THC-olie

- 5 wk THC olie, 5 wk placebo
- 5 bezoeken aan LUMC
- Dagelijks vragenlijsten via telefoon

Onderzoek begint rond jaarwisseling

- Update via mail van Spierziekten

painDETECT SCHMERZ-FRAGEBOGEN

Datum: _____ Patient: Name: _____ Vorname: _____

Wie würden Sie Ihren Schmerz jetzt im Augenblick einschätzen?
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
kein _____ max

Wie stark war der stärkste Schmerz in den letzten 4 Wochen?
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
kein _____ max

Wie stark war der Schmerz in den letzten 4 Wochen im Durchschnitt?
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
kein _____ max

Kreuzen Sie das Bild an, welches Ihren Schmerzvorgang am besten beschreibt:

	☐
	☐
	☐
	☐

Bitte kennzeichnen Sie Ihren Hauptschmerzbereich

Strahlt Ihr Schmerz in weitere Körperregionen aus?
ja ☐ nein ☐
wenn ja, dann zeichnen Sie bitte die Richtung ein, wohin der Schmerz ausstrahlt.

Leiden Sie in den eingezeichneten Bereichen an einem Brenngefühl (z.B. Brennesseln)?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Haben Sie im Bereich Ihrer Schmerzen ein Kribbel- oder Prickelgefühl (wie Anisenslaufen, Stromdurchlaufen)?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Ist leichte Berührung (Kleidung, Bettdecke) in diesem Bereich schmerzhaft?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Haben Sie im Bereich Ihrer Schmerzen blitzartige, elektrisierende Schmerzattacken?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Ist Kälte oder Wärme (Badewannenwasser) in diesem Bereich gelegentlich schmerzhaft?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Leiden Sie in den von Ihnen eingezeichneten Bereichen unter Taubheitsgefühl?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

Löst ein leichter Druck z.B. mit dem Finger in diesem Bereich Schmerzen aus?
nie ☐ kaum ☐ gering ☐ mittel ☐ stark ☐ sehr stark ☐

(vom Arzt auszufüllen)

nie	kaum	gering	mittel	stark	sehr stark
x 0 = 0	x 1 =	x 2 =	x 3 =	x 4 =	x 5 =

Score-Gesamtsumme _____ von 35

R. Freynhagen, R. Baron, U. Gockel, T.R. Tölle, CurrMed Res Opin Vol 22, 2006, 1911-1920 ©Pflizer Pharma GmbH 2007

